

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 24—	12—	6—	2—	
celo leto naprej	celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 22—	11—	5-50	1-90	

Izobraževalni svet v Ljubljani

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 25—	13—	6-50	2-30	

za Nemčijo:

celo leto naprej	pol leta	četrt leta	na mesec
K 30—	15—	7-50	2-30

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v priložnosti levo), telefon št. 34.

Na pismena naročila brez istodobne vpolnitve naročnine se ne odziva.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Uredništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Državni zbor.

Dunaj, 5. marca.

Med ogorčene klice češke obstrukcije, ki je protestirala proti postopanju predsednika napram njenim govornikom je padel danes izjavalni in žalostni refren nemških poslancev: »Sviha, Sviha, Sviha«.

Parlamentarna in politična zgodovina Avstrije ne pozna afere, ki bi bila Svihovi podobna. Njemu, načelniku velikega parlamentarnega kluba, voditelju ugledne slovanske radikalne stranke, prvaku onih politikov, ki se naj v znamenju narodnega socializma borijo za neodvisnost češkega naroda, njega čistost in moč, se očita, da je konfidant tajne policije, da je za Judežve groše prodajal tajnosti češkega narodnega in političnega življenja — narodni špijon, katerega zločinstvo se ne da popisati, ne da dovolj kaznovati. Dr. Sviha je sodnik in gotovo bo znal primerjati kazni, ki grozi oficirju-izdajalcu s kaznjico, katero zasluži za častnik narodne bojne čete ... Dr. Sviha izjavlja, da je nedolžen. Toda dokazi, ki jih navajajo in objavljajo »Narodni Listy« so naravnost uničujoči in postopanje nar. soc. kluba v celi tej zadevi kaže, da jim pričenojati verjeti celo najbližji prijatelji in somišljeniki okrivljenega.

Narodno - socialna stranka je storila vse, da se zadeva popolnoma pojasni in je odločena izvajati glede osebe dr. Svihe vse konsekvence — toda ni dvoma, da bo tudi sama hudo trpela. Trpel pa bo tudi ugled cele češke delegacije, trpelo dobro ime avstrijskega Slovanstva, katerega nasprotniki se s slastjo in strastjo pollačajo žalostne afere. Celi parlament je stal danes pod dojmom strašne možnosti, da se je na čelu ene izmed narodnih strank nahajal ostudni špijon. Češki poslanci so v interpelacijah in pozivih na predsedništvo zahtevali, da se vlada o celi stvari točno in jasno izjavi. Ona mora vedeti, je li res, kar se dr. Svihi očita.

Češka obstrukcija je v ostalem že danes pokazala, da hoče vse svoje grožnje uresničiti. Zbornica se sploh

ni mogla preriti do dnevnega reda ter je obnemogla v hrupni poslovniški debati. Nerodnost predsednikova je splošni kaos le še povečala. O burnih dogodkih v današnji seji smo sicer že brzojavno poročali. Preostaja nam le še omeniti delovni program, ki ga je postavil grof Stürgkh na sestanku načelnikov strank: za hišnimi davki naj bi zbornica rešila brambno predlogo, nato odobrila kreditna pooblastila v onem obsegu, kakor je to zahteval že proračunski provizorij, nakar bi naj prišlo na dnevni red predloge o bosanskih in lokalnih železnih cestah ter o italijanski fakulteti. Seveda se je konferenca senijorov razšla brez stvarnega uspeha.

Na koncu seje so izvršili Italijani že vnaprej pripravljen trik — ki pa (to moremo trditi že vnaprej) ne bo rodil pričakovanega sadu. Posl. Conci in Pitacco sta namreč zahtevala, da se postavi predloga o italijanski fakulteti na dnevni red in sicer takoj za obema predlogama o reformi hišnega davka. Večina zbornice je odločila v prilog Italijanom. Proti so glasovali le Jugoslovani ter nekaj Nemcev. Poljaki in Čehi so se po večini absentirali. Ko je predsednik enunciral, da je italijanska predloga na dnevnem redu prihodnje seje in sicer kot tretja točka, je bilo slišati s slovenskih klopi klice: »Živela slovenska obstrukcija!« Sklep zbornice, da se postavi italijanska fakulteta na dnevni red, je v danih razmerah pravcata provokacija Jugoslovanov.

Vladi in zbornici je znano jugoslovansko stališče: mi nismo nasprotniki italijanske visoke šole, toda mi zahtevamo, da se istočasno s rešitvijo italijanske predloge ugodi tudi našim visokošolskim zahtevam. Trst kot sedež zgolj italijanske visoke šole se nam mora zdeti baš po dogodkih zadnjega časa še manj sprejemljiv, kakor kdaj poprej. Dogodki na Revoltelli akademiji, kjer so italijanski študenti napadli in pretepali naše jugoslovanske dijakke le radi tega, ker so le ti med sabo slovensko, ozir. hrvaško govorili, kažejo dovolj jasno, do kakih neznosnih razmer bi moralo v Trstu priti, ako bi se tam ustanovila italijanska visoka šola. Mi imamo v Trstu ista prava, kakor Lahji in ne moremo dopustiti, da bi

italijanska študenterija vodila po tržaških ulicah ona žalostna krčela, katerih boj za Italijanstvo je boj pesti, kolov in nožev. Trst ne prenese nikake poostrove narodnega boja več ... S tem, da se je zbornica danes preko vseh ugovorov in argumentov jugoslovanske delegacije zavzela za italijansko zahtevo, je pokazala napram nam omalovaževanje, ki ga ne smemo mirno vzeti na sebi. Parlament ne sme razpravljati dokler je italijanska predloga na dnevnem redu in cela jugoslovanska delegacija se mora poslužiti najostrejšega orožja, da uveljavi to svoje stališče. Po razpoloženju, ki vlada v jugoslov. parlamentarnih krogih je skoraj gotovo, da se bodo Jugoslovani pridružili češkemu obstrukcionizmu, dokler ne zrušijo danes sklenjenega dnevnega reda. Zdi se, da se tudi naši klerikalci ne bodo obotavljali izvajati vse konsekvence. Klerikalni klub se je popoldne sestal in večina poslancev je zahtevala čim najostrejšo taktiko. Končno je dr. Šusteršič, kot načelnik kluba odstopil. Na njegovo mesto je bil izvoljen dr. Korošec. Že to dejstvo kaže, da nameravajo tudi slovenski klerikalci ostro nastopiti. Morda smemo že sedaj reči, da ostane današnji sklep drž. zbora le prazna demonstracija, stvarnega uspeha pa Italijani tako dolgo ne bodo dosegli, dokler se ne sporazumijo z nami na podlagi primerne kompromisa.

Prihodnja seja je torej v četrtek. Vlada se hoče z obstrukcijo znova pogajati in po želji min. predsednika so se Poljaki že danes obrnili na češke agrarce z novimi predlogi. Govori se, da bi bila vlada pripravljena razpisati volitve za češki deželni zbor. Temu načrtu baje niti nemški radikalci ne oponirajo, ker upajo, da bi jim bilo mogoče vzeti Bachmannovi stranki nekaj mandatov. Novo izvoljenim deželnim poslancem bi potem vlada predložila nove pravne predloge. Zaenkrat ni opaziti, da bi bili češki agrarci pripravljeni sklepiti kak kompromis. Vsekakor pa je sedaj zopet teden časa in vlada ter razni posredovalci bodo vse poskusili, da si pridobijo obstrukcioniste.

„Revoltella“.

Iz Trsta, 4. marca.

V sredo, dne 3. t. m. se je dogodil na trgovski visoki šoli »Revoltella« v Trstu slučaj, kateri markantno kaže laško prepotenco, ki naj temelji na oni toliko hvalisani 2 tisoč letni kulturi. Na omenjenem zavodu, ki je od vlade podpirana privatna institucija s pravico javnosti, se nahaja nad tretjina Srbov - Hrvatov in Slovencev, ki se poslužujejo svojih temeljnih zakonih zajamčenih pravic in govorijo med seboj v materinščini, kar pa Italijanom, osobito dalmatinskim, nikakor ne prija. V svojem brezobraznem ogorčenju nad tem, da se na njihovem, v Avstriji najvišjem kulturnem zavodu glasi slovanska govorica, so si dovolili nesramnosti, ki presega vse meje pojma olike in akademične svobode. Opetovano so insultirali slovanske akademike in skušali tudi z grožnjami preprečiti slovansko govorjenje. Tako so zadnje dni zopet hoteli prepovedati jugoslov. akademikom rabo materinščine, trdeč, da je šola laška in da bi s tem izgubila laški značaj. To njih zahtevo so jugosl. akademiki kot doslej vedno tudi sedaj, energično odbili, z motivacijo, da imajo vso pravico rabiti svojo materinščino, saj so vendarle svobodni državljani in da to ne more tvoriti nobene provokacije. Italijani so še nadalje vstrajali pri svoji zahtevi in izjavili, da se bodo poslužili v nasprotnem slučaju sile. — Prilika za to jim je bila dana kaj kmalu. V avli prvega tečaja se je nahajala med odmorom ob 11. uri skupina broječa 4 do 5 hrvaških akademikov, ki so se razgovarjali med seboj v hrvaškem jeziku. Italijani, videč da se Hrvatje ni najmanj niso zmenili za njihove prepovedi, so jih pozvali, naj enkrat nehajo govoriti »ščavo«. Naši akademiki so jim kratkoma odgovorili, da bodo govorili vedno le kakor je njim ljubo. Italijani so nato zagrozili, da jih v tem slučaju s silo vržejo iz avle, nakar so jim naši dijaki odgovorili, da naj to poskusijo. S klici »coraggio fratelli« in »fora i s'ciavi« so navalili nanje. (Italijanov je bilo kakih 30). — Po spopadu so se napa-

deni hrvaški dijaki, ker so bili v taki manjšini — ostali jugosl. akad. niso bili namreč v avli navzoči — umaknili in se obrnili na ravnateljstvo, hočeč intervenirati pri ravnatelju, ki pa ni bil navzoč. Pač pa sta se nahajala tam dva profesorja, pred katerima se je vnelo veliko prerekanje vsled nesramnih, lažljivih podatkov Italijanov o razvoju konflikta. Na predlog enega izmed profesorjev, da naj se dijaki pomirijo in skupno pristopijo k nadaljnjim predavanjem, so odgovorili Italijani s kričanjem: »Fora i s'ciavi, non li volenco! o lori fora, o noi fora«, nakar se je zaslislalo druge klice: »lori foro e non noi!« Z ozirom na to so naši akademiki, da preprečijo nadaljne konflikte demonstrativno zapustili šolsko poslopje.

Jugoslov. akademiki so podali direktorju spomenico, v kateri protestirajo proti insultom in zahtevajo zadoščenja za žalitve kakor tudi garancije za nemoteno obiskovanje predavanj in garancije za spoštovanje njihove narodnosti. Na prošnjo prof. Menestrina so obljubili naši dijaki, da uredijo afero z ravnateljstvom ob izključitvi javnosti. Ker je pa »Piccolo« donesel o celi zadevi tendenciozno in lažljivo poročilo, v katerem očita našim dijakom, da so provocirali, da so gostje in tužci, so se ti takoj obrnili na narodne zastopnike, zahtevajoč intervencijo, ki so obenem ukrenili vse potrebno, da bo slovanska in avstrijska javnost sploh o celi zadevi natančno informirana. Poslanci so intervenirali pri namestništvu in uvedli parlamentarno akcijo. Predavanja na »Revoltelli« so do 8. t. m. suspendirana.

Interpelacija o tržaških dijaških kravalih.

Poslanci Rybař, Mandić in tovariši so vložili v včerajšnji seji državnega zbora interpelacijo na naučnega ministra, v kateri se bavijo z zadnjimi dogodki na tržaški trgovski visoki šoli »Revoltella«. Dasiravno tvorijo slovanski dijaki dobro tretjino slušateljstva, so se vendar doslej skrbno izogibali konfliktom z italijanskimi kolegi ter so skušali kolikor

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoski spisal M. Leblanc.

(Dalje.)

— Več let nismo ničesar slišali o njem. Vedeli smo samo, da je zaigral vse, kar je imel, in da se klati po Ameriki. Jaz sem nehoti pozabila na njegovo jezo in na njegove grožnje in sem menila, da tudi on, ki me vendar več ne ljubi, nič več ne misli na maščevanje. Sicer sem pa bila preveč srečna, da bi se bila bavila s čim drugim, kakor s svojo ljubeznijo, s svojimi rodbinskimi stvarmi, s političnim delom svojega moža in s svojim sinom Antonom.

— Antonom?

— Da, to je Gilbertovo pravo ime; nesrečnik je znal vsaj dobro skrivati, kdo da je.

Nekako ženiran je vprašal Lupin:

— In kdaj je ... Gilbert ... začel?

— Natančno tega ne morem povedati. Gilbert — imenujem ga raje tako, kakor z njegovim pravim imenom — Gilbert je bil kot deček ravno tak, kakor sedaj, ljubeznjiv, simpatičen in čeden, a len in lahkomiseln.

seln. Ko je bil star petnajst let, smo ga dali v zasebni učni zavod blizu Pariza, prav zato, da bi ne bil pri nas. A čez dve leti so nam ga nazaj poslali.

— Zakaj?

— Zaradi njegovega slabega vedenja. Prišli so mu na sled, da je ponoči uhajal iz zavoda in da se je v počitnicah, ko se je mislilo, da je doma, kdo ve kje potepal.

— Kaj je delal?

— Zabaval se je, igral pri dirkah, se klatil po kavarnah in obiskoval javna plesišča.

— Ali je imel toliko denarja?

— Da!

— Kdo mu ga je dal?

— Njegov zli duh, tisti človek, ki se mu je približal kot sorodnik, ga hodil iskat v zavod in ga vlačil seboj po zabaviščih, ga zapeljeval in korumpiral, in ga naučil lagati, zapravljati in krasti ...

— Daubrecq?

— Daubrecq!

Klarisa Mergy je svoje zardelo lice zakrila z rokama in je šele čez nekaj časa mogla dalje govoriti.

— Daubrecq se je maščeval.

Dan potem, ko je moj mož najinega nesrečnega sina spodil od hiše, nam je Daubrecq z nesramnim pismom sam naznanil, kako je Gilberta zapeljal in pokvaril. Končal je to pismo z besedami: »Za enkrat kaznilnica ... potem potrotniki ... in, upajmo, končno giljotina.«

Lupin je vzkliknil:

— Kaj — Daubrecq, da je tudi provzročil vlom v njegovo vilo v Enghienu?

— Ne, ne! To pot se je pač le slučajno zgodilo, da Daubrecq ni imel nič opraviti pri tem vladu. Daubrecqovo strašno prorokovanje je bilo takrat le še njegova želja. A kako me je tisto prorokovanje potrl! Ravno takrat sem bila bolna. Moj drugi sin, mali Jacques, se je tisti čas rodil. In vsak dan smo izvedeli, da je Gilbert zopet kaj napravil ... danes je ponaredil kak podpis, jutri izvršil kak drugo nepoštenost ... Seveda smo pripovedovali, da je odpoval v inozemstvo in pozneje, da je umrl ... a vendar ... naše življenje je bilo strašno in je postalo še strašnejše, ko je nastal politični vihar, ki je mojega moža uničil.

— Kako to?

— To se da pojasniti z dvema besedama: ime mojega moža je zapisano na listi sedemindvajsetih.

— Ah!

Lupinu se je zdelo, kakor da je padla zavesa, ki mu je zastirala razgled, in da je zdaj videl daleč naokrog.

Z odločnejšim glasom je nadaljevala Klarisa Mergy svoje pripovedovanje.

— Da, ime mojega moža je zapisano na listi sedemindvajsetih, pa po krivici, po neverjetno nesrečnem slučaju. Viktor Mergy je bil pač član

komisije, ki je imela študirati zgradbo velikega podmorskega kanala. Glasoval je s tistimi, ki so odobraval predlog stavne družbe. Prejel je tudi petnajst tisoč frankov, a ne zase, nego za prijatelja, kateremu je slepo zaupal in ki ga je brezvestno izrabil. Misli je, da stori dobro delo, pa je samega sebe pogubil. Tisti dan šele, ko je po samomoru predsednika stavne družbe in begu blaginika, prišla vsa stvar z vsemi njenimi umazanostmi vred na dan, tisti dan je šele moj mož izvedel, da je bilo več poslancev podkupljenih in da se nahaja med tistimi tudi njegovo ime. Ah, kako strašno so bili tisti dnevi! Ali bo lista podkupljenih razglašena? Ali bo tudi njegovo ime imenovano? Strašno! Vi se gotovo spominjate, kako razburjenje je takrat vladalo v parlamentu, kak strah in kako obupanje. Kdo ima tisto listo. Nihče ni tega vedel. Samo to se je vedelo, da obstoji ta lista. Dve imeni sta bili izročeni javnemu sovraštvu. Dva moža je odnesel vihar. A še vedno se ni vedelo, od kod je prišla denunciacija in kdo ima listo v rokah.

— Daubrecq? Je vprašal Lupin.

— Ah, ne, je odgovorila gospa Mergy. Daubrecq ni bil takrat še ničesar in se takrat še ni prerinil v javnost. Ne ... spomnite se vendar ... resnica se je hitro zaznala. Germaineaux, bivši minister in bratranec predsednika stavne družbe, je, za jetiko bolan, pisal s smrtne postelje

policiskemu prefektu pismo, s katerim mu je zapustil listo podkupljenцев, češ, da jo dobi po njegovi smrti v železni blaginji v njegovi sobi. Policijski agentje so zastražili hišo. Policijski prefekt se je kar preselil k bolniku in sam pri njem stražil. Germaineaux je umrl. Odprli so blaginjo. Ta je bila prazna.

— To pot pa gotovo Daubrecq! je dejal Lupin.

— Da, Daubrecq, je potrdila gospa Mergy in se je zopet začela razburjati. Aleksej Daubrecq, ki je takrat že šest mesecev služil kot tajnik ministru Germaineauxu, ne da bi ga kdo poznal. Kako je izvedel, da se nahaja tisti važni papir v Germaineauxovih rokah? To je pač postranska stvar. Brez dvoma je vlomil že v noči pred Germaineauxovo smrtjo v blaginjo. To je dognala preiskava in dognalo se je tudi, da tega ni mogel nihče drugi storiti, kakor Daubrecq.

— A ga vendar niso aretirali?

— Čemu? To je bilo pač naravno, da je Daubrecq tisto spravil na varen kraj. Če bi ga bili aretirali, bi se bil branil in tista strašna afera, ki je ves svet sit in bi jo vlada za vsako ceno rada zadušila, bi bila v novo silo prišla na dan.

— Torej ...?

— Pogajali so se!

Lupin se je zasmejal na ves glas!

(Dalje prihodnjik.)

možno ugoditi zahtevi po italijanskem značaju te visoke šole. Dosegli pa so s svojo popustljivostjo ravno nasprotno. Zadnje dni so šli italijanski dijaki v svoji prepotenci tako daleč, da so hoteli zabraniti jugoslovanskim dijakom celo privatno medsebojno pogovarjanje v materinščini. Ko so se postavili slovanski dijaki proti temu z argumentom, da smejo italijanski dijaki na Dunaju, v Gradcu in v Inomestu nemoteno občevarati med seboj v italijanskem jeziku, so posegli Italijani po nasilnih sredstvih, ki so imela za posledico krvave pretepe v dvoranah in končno zatvoritev šole. Interpelacija konstatira nadalje, da se je jugoslovansko sluhateljstvo izjavilo v zmislu sporazuma s proforskim kolegijem pripravljeno urediti zadevo, ne da bi stopilo pred javnostjo. Proti temu sporazumu pa so drugi dan napadli italijanski listi jugoslovanske dijaške ter so opravičevali ta nastop s pretezo, da so jugoslovanski dijaki za časa zadnjih balkanskih vojen demonstrirali za balkansko zvezo ter s tem provocirali Italijane. Interpelacija konča s opozoritvijo, kako upravičeno je bojazen primorskih Slovanov, da bo italijansko vseučilišče v Trstu najvernejše središče za italijanske provokacije ter zahteva ureditev razmer na Revoltelli tako, da se bodo mogli jugoslovanski dijaki nemoteno posvetiti svojim študijem.

Afera Šviha.

Kakor smo poročali že v večerajšnjih brzojavkah, vztrajajo »Narodni Listy« kljub dr. Švihovega razglasa v »Českom slovu« na svoji trditvi o vodji čeških narodnih socialcev. »Narodni Listy« naglašajo, da jim je na razpolago več lastnorodnih beležk dr. Šviha i. celi referat, katerega je narekoval na policijskem ravnateljstvu, z datumom 9. aprila 1911. Imena policijskega uradnika, kateremu je dal dr. Šviha informacije, list ne imenuje, napoveduje pa, da bo to ime prišlo v javnost povodom sodne obravnave. Iz iz kontrolnih besed, ki sta jih rabila dotični uradnik in dr. Šviha v pismih, brzojavkah in pri telefonskih pogovorih, je razvidno, da ni šlo o nedolžni stvar. »Narodni Listy« se bavijo nato z napadi na pokojnega glavnega urednika Anyža v »Českom Slovu«. »Česke Slovo« namreč pravi o Anyžu, da je bil najprej sam policijskega značaja, da si je dal s špicli »častno besedo« in da ni opozarjal naroda na škodo, ki bi jo moglo storiti delo teh kreatur. Anyž je vedel nekaj, pa tega ni povedal v času najhujših bojev za narodno-socialno stranko? »Česke Slovo« domneva, da so Anyžovi zapiski falzifikat. »Narodni Listy« pravijo nasproti temu, da je bil urednik Anyž pač subjektivno prepričan o krivdi dr. Šviha, da pa ni smatral svojih informacij za zadostne, da bi bil stopil z njimi pred javnost. Poleg tega pa je bil dal še osebam, ki so mu dajale informacije, častno besedo, da tega ne bo spravil v javnost. Med tem pa je Anyž zbiral dokaze. Tudi ni res, da bi bil Anyž vedel za Švihovo špicelstvo že štiri leta. Prve nitke te afeze je dobil v roke meseca aprila 1911, umrl pa je vsled srčne kapi junija 1912. List pravi nadalje: Je pa v tem tudi še nekaj naključja, da se je ravno sedaj dokazalo špicelstvo dr. Šviha. Trditev o dispozicijskem fondu je dala povod, da se je Anyžova zapuščina znova revidirala. Dne 25. februarja so prišla Anyžova razkritja »Narodnim Listom« v roke in 3. marca je bilo že vse končano. Niti najmanjše resnice pa ni na tem, da bi bil tajni agent Spaček informiral pokojnega urednika Anyža. »Narodni Listy« pravijo nadalje, da afera Šviha ni poedin slučaj ter navajajo, da je zahtevala narodno-socialna stranka 350.000 K, če ustavi obstrukcijo proti zakonu o vojnih služnostih. To smatra list kot dokaz, da je ves ustroj narodno-socialne stranke prepojen z najgroznejšo pravno bolezni.

Kakor poročajo nadalje iz Prage je skoraj brez dvoma, da se bo zadeva končala pred porotnim sodiščem. Narodno-socialni pristaši so vsled te afeze izstopili tudi iz sokolskih društev. Češki narodni svet pa je pozval načelnike vseh čeških strank, da naj ustavijo v teh težkih političnih časih vse polemike. »Narodni Listy« pravijo, da za sedaj ne morejo ustaviti svojih razkritij, ker so dolžni celi češki javnosti, da spravijo luč v to zadevo.

Kakor poroča »Prager Tagblatt« z Dunaja, so šli voditelji čeških opozicijskih strank pod vodstvom predsednika poslanske zbornice dr. Sylvestra k ministrskemu predsedniku, da ga vprašajo, kaj mu je znano o aferi Šviha. Ministrski predsednik je odgovoril, da pozna celo afero le iz časopisja. Poslanci so potem obiskali

notranjega ministra Heinolda, ki pa je tudi izjavil, da mu o zadevi ni ničesar znanega, ker označujejo politični organi taka poročila kot samopisna, nikdar pa ne imajo dotičnega agenta ali konfidenta.

Hrvatski sabor.

V sredo je trajala seja hrvaškega sabora pozno v noč. Nadaljevala se je debata o izročitvi poslanca dr. Starčevića. Govoril je Starčevićanec Ivan Peršić, ki je vehementno napadal frankovce in dokazoval, da se dajo od vsake vlade kupiti in da so bili od leta 1905. naprej neprestano v dunajski službi.

Med njegovim govorom je prišlo opetovano do burnih prizorov med frankovci in pristaši dr. Mile Starčevića. Govornik je izjavil, da bo glasoval proti izročitvi dr. Mile Starčevića. V osebni stvari sta govorila še Horvat in dr. Frank. Ko so podali izjave še poslanci dr. Ribar, Radić in dr. Kiš, se je debata zaključila.

Referent imunitetnega odseka dr. Srgjan Budisavljević je vstrajal pri svojem predlogu, naj se dr. Starčević izroči sodišču.

Zbornica je ta predlog odklonila, pač pa je sprejela predlog, da se izroči sodišču poslanca Bude Budisavljevića. Po glasovanju je nastal velik hrup in opetovano je bila nevarnost, da se obe pravaški frakciji dejansko sprimet. Koncem seje je izjavil poslanec dr. Šurmin, da se odpoveduje svojemu zagrebškemu mandatu.

Včerajšnja seja se je pričela ob 10. dopoldne.

Zbornica je dovolila poslancema grofu Jankoviću in pl. Mihaeloviću štirideski donost in je nato razpravljala o poročilu peticijskega odseka.

O poročilu justičnega odseka o zaprisebi pri sodišču je referiral poslanec dr. Silović. Predloga je bila brez debate sprejeta v vseh treh čitanjih.

Nato je zbornica volila komisijo za preiskavo volitev v Garčinu, Jaski, Krapini, Slunju in Sidu.

Za petega saborskega zapisničarja je bil izvoljen poslanec dr. Zbierchowsky.

Po kratkem odmoru je sabor pričel adresno debato.

Adreso hrvaško-srbske koalicije je prečital poslanec Jović, adreso frankovcev dr. Horvat, ono Starčevićeve stranke prava pa Stjepan Zagorac.

Adrese seljačke stranke predsednik ni dal prečitati, ker ni imela zadostnega števila podpisov. Seja se je končala ob 2. popoldne.

Albanija in njen knez.

Slučajno je našel neki naš znanec pismo, ki je padlo iz dvornega voza, s katerim se je peljal princ Wied v Trst. Zadnji del pisma je bil odtrgan, zato moremo priobčiti le del, po svoji vsebini gotovo zelo zanimive epistole. Razen nekaj nemških stavkov, je bilo pismo pisano v latinščini, in po našem mnenju je skoraj gotovo, da je pismo pisal kak nemški princ, ki čaka tudi, da mu pade kaka knežja krona v naročje. Pismo se glasi:

Vaše veličanstvo! — Dic cur hic? Zakaj si tu? — Fides tua te salvum fecit. Tvoja glava tvoj svet. — Toda pazi, da nisi nasedel veseliam, morda to darilo vendar ni bilo dobro. — Timeo Danaos et dona ferentes. Bojim se veselit, tudi če mi dajejo miloščino. — Sicer pa mislim, da imajo prav oni, ki pravijo: Parturient montes, nascetur ridiculus mus. Pripravljajo se gore, rodi se smešno drobna miška. — Toda odšel si, nobeden drugi ne vpraša zakaj, kot samo tvoji novi podložniki. Zapomni si pa: Quantum habes, tanti es. Kolikor imaš, toliko si vreden. In še drugo si zapomni: Unde habes, quaerit nemo, sed oportet habere. Od kod si vzel, te ne vpraša nobeden, samo da imaš. — Boljše bi bilo seveda če bi prišel s praznim žakljem, saj pravi že Juvenal: Cantabit vacuum coram latrone viator. Berač je lahko vesel tudi zraven roparja. — Toda ti si se odločil. Sedaj se pelješ čez morje. — Caelum, non animum mutant, qui trans mare currunt. Saj se poznava, ostal boš pristen German in obupan boš vzklikal v Draču: Barbarus hic ego sum, quia non intelligor ulli! Za divjaka me imajo, ker me ne razumejo! Potolazi se! Qualis rex, talis grex! Kakršen kralj, taka čreda! Seveda, kar se tiče davkov, boš moral vedno drugače misliti, kakor kranjski finančni minister. Priporočal bi ti prislovico: Boni pastores est tondere pecus, non deglubere. Striči moraš ovce, ne odirati. Sicer pa, če ti je koža draga, ti priporočam: Ulna cum lavis, cum quibus esse cupis. Tuli

kakor volk, če hočeš biti med volkovi. Ali pa: Si fueris Romae, romano vivito more, si fueris alibi, vivito sicut ibi! Živi, kakor žive ljudje v tvoji okolici. Med roparji boš ropar...

Štajerske.

Dokument izdajstva na obratstvu. Pretekli ponedeljek proti polnoči je divjala v štajerskem deželnem zboru borba za stavbno fušarstvo. Na eni strani združeni klerikalci obeh narodnosti, na drugi strani klavren odpor nemških meščanov, ki so se vnaprej dogovorili, da se dajo na podlagi mešetarije s klerikalci preglasovati. — Tu pristopi k slovenskemu naprednemu poslancu dr. Kukulcu poslanec veleposestva baron K. in ves razgret stoka: »Nič ne na dolgo govoriti. To je za stvar nevarno, ker utegne nekaj poslancev vsled pozne ure oditi in lahko propademo.« Dr. Kukulc je takoj razumel, da se je baron v adresi nekoliko zmotil in pravi: »Saj vi kot ustavovni nemški liberalci vendar ne nameravate glasovati proti obrtnikom, gospod baron!« »O, da,« pravi baron in dobrohotno stisne roko dr. Kukulcu. »mi smo z vami, mi smo s Slovenci, kakor je dogovorjeno!« »To je sicer prav ljubeznjivo, gospod baron,« pravi nato dr. Kukulc, »toda Slovencem s tem ne ustrežete, kvečjem dr. Korošcu, meni pa ne in jaz bom si kljub vašemu očetovskemu nasvetu dovolil tudi k predmetu v razpravo poseči, obžalujem pa, da moje besede pri vas nepričakovano ne bodo padle na rodovitno tla!« »Ah, da, da, gospod doktor; vi niste zraven! Lahko noč!« — Iz tega razgovora je razvidno, da so napravili slovenski klerikalci v Gradcu z Nemci kupčijo na račun slovenskega obrtništva. V odkupnino za dovolitev mirnega zasedanja deželnega zbora štajerskega je štet tudi oškodovanje obrtništva, zlasti slovenskega. To je priznal v svojem govoru tudi slovenski klerikalec Rožkar, ki je grozil z izbruhom obstrukcije, če se ne dobi za klerikalni predlog večine. Ta dokument izdajstva na slovenskem obrtništvu je važen. Samo iz tega vidika je tudi tolmačiti, da je tudi predlog dr. Korošca zaradi pol dnevnega poteka dobil v odseku deželnega zbora večino, akoravno ima ta nemškokerikalno večino. Neizprosno odpor uposlancev dr. Kukulca in Horvateka, ki sta zahtevala imensko glasovanje, se je zahvaliti, da ta sramotni predlog ni bil sprejet tudi v zbornici, ampak je kljub obupnemu zvižanju dr. Korošca propadel s pičlo večino 40 proti 32 glasovom.

Dr. Negri kot denuncijant. Kakor smo omenili že v deželnozborskih poročilih, se je »postavil« za celjsko nemštvo minuli ponedeljek v deželnem zboru poslanec dr. Negri. Bodi tu še enkrat izrecno pritožbo, da ni našel niti ene besedice stvarnega odgovora na dr. Kukulčeva izvajanja glede celjskih razmer. Skušal je osebno blati dr. Kukulca in — denuncirati celjske Slovence. Dr. Negri bi bil gotovo strašno užaljen, ako bi mu kdo rekel, da je lump, če dolži celjske Slovence direktno veleizdajstva. In vendar mu ne moremo dati nobenega drugega odgovora. Pravil je, da so se lani za časa balkanske vojske »godile« v celjskem Narodnem domu, kamor so še pred nekaterimi tedni komandirali častnike na ples, strašne stvari. — Kake so bile te »stvari« in ti domnevni veleizdajski čini, tega seveda častivredni celjski poslanec ni povedal. In zato za služi pridevek lumpa in denuncijanta toliko bolj. Seveda, če bi govoril resnico, bi moral reči, da se ni godilo ničesar nedovoljenega in nepoštenega. Na dveh javnih shodih smo govorili o balkanski vojni in dali javno duška svojemu veselju nad lepimi zmagami Srbov in Bolgarov. Če si je dr. Ambrožič mislil, da se bo godilo kaj državi nevarnega, zakaj pa ni prišel na shod? On in Negri dobro veda, da nas obrekuje, če govorita o veleizdajstvu. To seveda v nemških očeh ni »ogabno politično sredstvo«. Poleg žele, da se nas očrni navzgor, pa je gnala Negrija in njegovega grbastega suferja zavist, da so letos Slovenci imeli v celjskem Narodnem domu par prireditve, ki so daleč prekašale enake nemške in na katerih so se izborni zabavali tudi gg. častniki. Ampak na ta način ne boste ubili, ljubi naši magistratni prijatelji, našega cvetočega družabnega življenja. Blato, ki ga v onemogli svoji jezi in sovraštvi mečete na nas, pada na vas nazaj.

Slovenske gledališče v Celju. V nedeljo dne 8. marca se vprizori Sudermannova drama »Tiha sreča«, ki so jo igrali naši celjski igralci z velikim uspehom zadnjo nedeljo na mariborskem odru. — V nedeljo dne 8. marca pa je benefična predstava režiserja gosp. Josipa Moleka. Igrala se bo veseliga »Tihotopci«.

Ciril-Metodova podružnica za Rajhenburg in Videm vabi vso posavsko cirilmetodarijo na družabni sestanek dne 19. marca 1914 pri gospodu Kosaču v Rajhenburgu, pri katerem se izroči družbena diploma naši cirilmetodarki ge. Kosačevi v. i. Zaen koncert s pevskimi in orkestralnimi točkami.

Občinske volitve v Zalcu so se končale za našo stranko izvanredno častno. Ker se klerikalci vsa ta leta trudijo, da bi spodnještajerske narodne trge politično podjarmili, ima izid žalskih občinskih volitev gotovo širji pomen. Žalski tržani so z glasovnico v roki izrekli globoko zaničevanje duhovniški politiki, čije bojne sredstva so imeli že več kot enkrat čutiti. Ni v Zalcu hiše in narodnega moža, ki bi ga duhovniki ne bili že oblatili v svojem časopisju. In koliko se je šuntalo s pomočjo prižnice in spovednice! V takih razmerah je treba precej odločnosti in značajnosti, da se pri svojih nazorih vstraja. Vstrajajo pa naši žalski somišljeniki trdno pri načelih naše stranke — to so najlepše pokazale občinske volitve. Da so možje, ki stoje danes na čelu žalske občine, pravi, to kaže lep napredek na vseh poljih. In pri delu za blagor občine bomo videli te naše močje tudi v bodoče. Občinske volitve so sigurno merilo za deželnozborske. Kakor so pokazale zaporedoma občinske volitve v Mozirju, Gornjem gradu, v Vranskem in v Šmarji, je vse klerikalno hrepenenje po trškem deželnozborskem mandatu popolnoma zastoj.

Pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu se razširja z denarno pomočjo Ciril-Metodove družbe šolsko poslopje. Jeseni je bila surova stavba gotova, sedaj se bo pa delo nadaljevalo. Sv. Duh je na Kozjaku zadnja slovenska postojanka in zato je hvalevredno, ako se tamošnja slovenska šola podpira.

Umri je v Mariboru nadebudni sinček ondotnega zobozdravnika g. dr. V. Kaca Viktor v nežni starosti 11 let. Prizadeti rodbini naše sožalje!

Iz Rogatca. Radovedni smo pričakovali, kako se bodo ravnali naši deželni poslanci pri obravnavanju deželnega proračuna, kadar pride na vrsto naša Slatina. Tu je bila prilika enkrat temeljito obračunati z deželnim odborom Stallnerjem, dr. Negrijem in z dinastijo Hoiselovo. Velikansko prekoračenje proračuna bi bilo dalo priliko posvetiti v marsikateri kotiček Stallnerjevega odborniškega gospodarstva in to tem bolj, ker imajo naši klerikalci na lico mesta svojega najboljšega informatorja pri fari sv. Križa, bivšega urednika »osporarjevega«, kateri pri kozarcu vina pove marsikatero odkritosrčno o slatinskem gospodarstvu, a svojih somišljenikov morebit iz oportunitete ne informira. Trebalo bi povedati, da je deželnemu odboru osobito na tem, da z deželnim denarjem vzdržuje izključno nemški otok, da terorizira vsakega Slovence, da odpušča celo slovenske služabnike, da jim prepoveduje celo slovensko občevarati itd. Slatina, ki milijon kron denarja premeče vsako leto, nima vsled gospodarstva deželnega odbora in njenih organov za slovensko okolico niti najmanjšega pomena. Domena je dveh nemškonskacijskih strank, katerih vsaka hoče za se, kolikor mogoče dobička iztepti iz deželne blagajne. Za podjetje bi bilo najbolje, da bi prišlo v privatne roke. Slovenci ne bodo jokali za tem vodstvom. — Obiskovana je Slatina razen od Madžarov, najbolje od Jugoslovancev. A vendar nima Slatina nobenega zdravnika Slovana. Deželni odbor je ustvaril za nacionalce dr. Hoiselna, dr. Simončiča in dr. Negrija sinekure in ne pripusti nobenega drugega zdravnika kot kopališkega zdravnika. Kapacitete Negrijeve baže si polnijo žepa s tem, da zapisujejo dovoljenja za kopanje v slatinski vodi in v solčni kopeli. Namesto, da bi skrbel deželni odbor, da bi se akvirirala kakšna sloveča zdravniška moč ali pa da bi se pristupil še kakšen Slovan h kopališki praksi, pa se varujejo edino le interesi teh političnih agitatorjev, ki so le poleg tega še nekoliko zdravniki, brez vsakega slovesa. Za to se gostje ogibljejo tega kopališča, zato Slovani vedno bolj izostajajo in zato je Slatina za deželo ogromno pasivna. To vse je bilo treba pojasniti in dr. Negriju povedati, kar zasluži, potem si ta deželni protežiranec ne bi upal tako na široko ust odpirati, kakor je v poznejši seji to storil. A g. dr. Korošec je molčal in predlagal tako naiven dostavek k predlogu deželnega odbora, da se je moral vsak razumen človek čuditi temu nespretnemu vodstvu naših klerikalcev v štajerskem deželnem zboru. Kako se prime nasprotnika, to so pokazali socialni demokrati. Pri njih bi naši klerikalni modrijani naj hodili v šolo, če bi jim bilo res kaj lažje na branitvi narodnih in gospodarskih naših pravic. Ne vemo ali je večja

nezmožnost ali lenost teh zastopnikov. Njihova gorečnost se bo obudila še le, kadar bodo v kakšnem zakonem farovžu mrcvarili »liberalce«.

Koroško.

Celovška porota. — Umor v Cajnčah. Leta 1907. se je poročila hči posestnika in vpokojenega nadučitelja v Cajnčah hlapca Jurija Prosenca. Oče s tem sicer ni bil posebno zadovoljen, kljub temu bi mu bil dal solastninsko pravico do posestva, če bi mu dal Prosen tisoč kron, katere je Wieser ravno nujno potreboval. Ker Prosen ni imel denarja, Wieser pa mu ni hotel dati solastninske pravice, je nastal v družini prepir in Prosen, ki sam prizna, da je poročil Wieserjevo samo zato, da bi dobil posestvo, je postal vedno bolj nasilen. Pretepal je ženo tako, da je ta prosila za ločitev in se je preselila v očetovo stanovanje. Da bi napravil oče tem neznosnim razmeram konec, je dal Proseni solastninsko pogojem, da dobi posestvo prvi sin Prosenove žene Karel Wieser. Od tega časa je začel Prosen Karla Wieserja smrtno sovražiti. Kmalu nato je prišla k Wieserjevemu vnučniku Josipa Wieserja, pomožna učiteljica Ana Fillafer. Tudi to je Prosen silno sovražil, ker se je bal, da bi ji ne dal Wieser en del posestva, če bi se omožila. Dne 31. oktobra je prišlo do katastrofe. Jurij Prosen, Karel Wieser in Ana Fillafer so delali na dvorišču. Karel Wieser zakliče med delom pastirju Valentinu Stoparju, da naj mu da sekiro. Prosen je pograbil v tem trenutku veliko sekuro, jo zavrtel in skočil proti fantu s klicem: Čakaj, pobalin, jaz ti bom prinesel sekuro. Fant se je pravčasno umaknil in stekel, Fillaferjeva pa, ki je stala poleg fanta, je prestrašena obstala na mestu. Prosen jo je udaril s ostrino sekire po glavi in ji presekal lobanjo, tako, da so ji takoj izstopili možgani. Bila je na mestu mrtva. Nato je skočil Prosen s krvavo sekuro za fantom, toda ta mu je ušel. Vrnivši se pred hišo, je zagledal svojo ženo in skočil je s sekuro za njo. Toda tudi ta mu je ušla. Nato se je vrnil Prosen zopet mirno na delo. — Prosen se zagovarja, da je izvršil čin v silni jezi in se ni mogel premagati. Zdravniki so konstatirali, da je Prosen duševno popolnoma zdrav. Obravnava je trajala cel dan. Obsodba je bila razglašena zvečer. Prosen je bil obsojen na 6 let težke ječe.

Drobne vesti. Na beljaškem kolo-dvoru so aretirali v vlaku nekega S. Sislova iz Hrvaške in Stefana Rademiroviča in Stefana Endersa, ker so na sumu, da so hoteli pobegniti pred izpolnitvijo vojaških dolžnosti. — Aretirali so v Beljaku ključavničarskega vajenca Rudolfa Mirtiča, ker je med prepričkom nevarno ranil svojega tovariša Jauka, katerega so morali odpeljati v bolnišnico. — Po več krajih na Koroškem se je razširil med otroci legar. Več šol po deželi je zaprtih. — Skozi okno drugega nadstropja je hotel skočiti v Beljaku soproga železniškega poduradnika Steindla. Vjela pa se je pri skoku s krilom na ograjo za cvetlice in je ohvrisela v zraku. Sosedje so jo rešili. Žena je zelo nervozna in so jo odpeljali v bolnico.

Primorsko.

V Miramar pride v kratkem času nadvojvoda Franc Ferdinand s svojo rodbino.

Postajenačelnik Wieser se že poteguje za mesto načelnika v Trstu, ker je tržaški načelnik obol el vsled atentata, oziroma ker misli stopiti v pokoj.

Laški izgredi proti slovenskim dijakom na tržaški višji trgovski šoli. Ze včeraj smo kratko omenili novo nasilstvo, katero so izvršili laški dijaki na višji trgovski šoli Revoltella. Laški dijaki, nahujskani od laških kamorasev, ki pri vsaki priliki blate Slovence, so se že delj časa obnašali zelo sovražno in odurno proti slovenskim dijakom. Posebno so jih napadali in sramotili, če so govorili v svojem jeziku. V torek je prišlo zaradi tega do izbruha. Italijani so obkolili Slovence in jih pozvali, da naj prenehajo govoriti »ščavo«. Ker Hrvatje temu pozivu niso ugodili, marveč povedali Italijanom, da smejo govoriti kakor hočejo, so navalili Italijani na Hrvate in jih hoteli vreči iz sobe. Bilo je to v učilnici prvega razreda. Italijani so bili v veliki premoči, kljub temu se jim njihova nakana ni posrečila. Hrvati so šli nato v ravnateljstvo pisarno, toda ravnatelj ni bilo notri. Nato so zapustili jugoslovanski dijaški zavod. Sestavili so posebno spomenico, katero so izročili ravnatelju. V tej spomenici konstatirajo, da so bili z besedami in dejansko napadeni, protestirajo proti nesramnim žalitvam in zahtevajo garancijo, da bodo mogli nemoteno zahajati k pre-

v tej sezoni vlezabavna volajka burka »Tretji eskadron« kot bromaška predstava. — Zvečer pa se uprli v drugi Jurčič — Govekarjeva narodna igra s petjem in godbo »Rokovnjači«. Blaža Mozola igra to pot gosp. Borštnik. Sodelujeta bivši pevski moški in ženski zbor slovenske opere. Režijo obeh iger vodi gosp. Povhe. Prihodnji teden noviteta »Čez leto dni«.

Verdijev Othello. O priliki 100. rojstnega dne Verdijevega, sta se oglasila tudi najboljši muzikalni kritiki dunajski Julius Korngold in kapelnik in bivši operni ravnatelj Feliks Weingartner. Kakor rani Mahler sta oboževalca Verdijeve razkošno bogate, vselej drugače radodarne Muze. Z »Othello« je dosegel Verdi kot umetnik svoj višek in le še »Fallstaff«, zadnja njegova opera, ga nadkriljuje. Z »Othello« je ustanovil stari Verdij najmodernejšo dramsko šolo veristov, ki velja še danes. Dramatično karakterističnost je Verdi v tej operi izdelal do popolnosti: v kratkih purlandih, strastnih eksklamacijah ter v harmonični in orkestralni barvitosti je dosegel vrhunec. Verdi se je izkazal kot fenomen tudi v visoki starosti. Svoja tri največja dela: rekviem, Othello in Falstaffa je ustvaril v starosti 65.—80. leta. Drevo, pokrito s snegom, je rodilo najkrajše sadike. Weingartner piše: »Kako čudovita slika morskega viharja se odkriva pred mano v teh tonih! Kakšni zbori! Gibčnost, lahka razdražljivost, pa tudi katastrofalna besnost južnih narodov je izražena tu (v »Othello«) z mojim, ki ga ni možno popisati. Genijalna napitnica Jagova, dvospev Othellov in Desdemonin, njen samospjev... to so vlepoteze, tuje in vendar toli žarko gorke melodije, morda najlepše, kar jih imamo v novejši glasbi. Verdijeve glasbe je kakor šopek izrednih cvetk, vsaka drugačna, a v barvah in oblikah tvorijo vse čudovito harmonijo. Nič gnilivejšega ne poznam, kot Othellov obup. Muzikalna misel je bila pač v Verdiju grandiozna in kar je podal, je bila umetnost...«

»Othello« poznamo tudi v Ljubljani, a takrat ni ugajal posebno, ker pač nismo imeli pravih interpretov. Zdaj ga čujemo kot noviteto. Tekom let smo šli skozi opere moderne in najmoderneje šole, zato se zdaj uverimo, da je »Othello« vendarle sama — melodija. In gosp. Vučković kot Jago! Gospa de Strozzi kot nežna, poetična, nedolžna Desdemona! Pa junak Jastrzebski kot plemeniti zamorec, od ljubosumnosti na smrt ranjen lev Othello! Lepšega ansambla solistov si ne moremo misliti!

Slovensko gledališče. Snoch so ponovili G. Wiedowa dramo »Stari paviljon« z lepim uspehom. V vlogi Marijane je gostovala gđ. Milica Mihlič, članica zagrebškega kazališta. Pokazala je s svojo naravno živo in izrazito igro, da v polni meri zasluži lepi glas, ki je šel pred njo in ki ga uživa v Zagrebu kot ena prvih reprezentantkin karakternih vlog realističnega žanra. Igrala je s pristinim umetniškim čutom in elegantno gesto, jako diskretno in fino niansirano. Za svojo vseskozi odlično igro, ki nam je bila pravi umetniški užitek, je žela hrupen aplavz in odkritosrčno priznanje ter je prejela lep, velik šopek belega cvetja. Upamo, da bomo imeli še večkrat priliko, pozdraviti na našem odru to simpatično in krasno umetnico, ki si je na prvi mah osvojila naša srca. — Poleg nje sta se odlikovala gosp. Borštnik in gosp. Skrbinek. Gledališče je bilo primeroma dobro obiskano.

Razne stvari.

* **Južnopolarna ekspedicija Shakletonova.** Angleška vlada je dovolila Shakletonu za ekspedicijo na južni pol 10.000 funtov.

* **Velika tatvina.** V Pilznu se je izvršil v tork ponoči vlom, pri katerem so ukradli tatovi za 80.000 K hranilnih knjižic in obligacij.

* **Samomor polkovnega zdravnika.** V brzojavku iz Krakova se je zastrupil malo pred Dunajem z morijem polkovni zdravnik 34letni dr. Rom. Alschner.

* **Ustrelil se je na Dunaju 43letni civilni inženir dr. Karel Till.** Zapustil je pismo, v katerem pravi, da je izvršil samomor iz strahu pred blaznostjo.

* **Izgubil se je literarni historik na tehnični visoki šoli v Stuttgartu dr. Oton Harnack.** Mož je bil silno nervozen in boje se, da se je kje ponesrečil. Pogrešajo ga že od 27. februarja.

* **Skesan ponevernik.** Policiji v Draždanih se je sam javil bivši bančni ravnatelj Stock, ki je poneveril 300.000 mark in pobegnil k francoski tujski legiji.

* **Nemiri v južni Ameriki** se še vedno ostreje nadaljujejo. V vojaškem klubu v Rio de Janeiro so imeli v četrtek dolgo sejo, ki je bila zelo hrupna. Drugi dan je bil razglašen sklep seje, in sicer, da se razglasi ob-

sedno stanje v mestih Rio de Janeiro, Niterói in Petropolis.

* **Regulacija duhovniških plač.** Iz Sarajeva poročajo, da je dobil škof dr. Stadler na brzojavko škofov glede regulacije duhovniških plač, brzojavni odgovor, da se bodo še letos začele vršiti priprave za regulacijo plač duhovnov vseh konfesi in tudi drugih uradnikov.

* **Forstner zopet obsojen.** Zloglasni poročnik Forstner, znani junak saverske afe, je bil obsojen zaradi trpinčenja vojakov na 14 dni domačega zapor. Njegov sokravec je dobil 8 dni srednjega zapor, vojak pa, ki so o tem govorili, so dobili od 2 do 5 tednov zapor.

* **Ustreljeni turški vojak.** Turške oblasti zanikujejo vest, da so bili ustreljeni trije turški vojaki, ki so napadli in oropali hčerki maršala pl. Limana. Vojaki so res vzeli dekletoma nekaj denarja, toda njih dejanje ni bilo tako hudo, da bi bili zaslužili smrt, marveč so dobili zaporne kazni.

* **Zrakoplovstvo.** Avijatik Konchal, ki se je dvignil v spremstvu enega pasazirja pri Aspernu in si hotel pridobiti Schichtovo nagrado, je moral pri Kaposztas — Megyer pristati. Počila je cev od bencina in se je moral hitro spustiti na zemljo. Stroj se je pri padcu precej poškodoval, letalca pa sta ostala nepoškodovana.

* **Maščevanje delavca.** V Putilovski tovarni v Petrogradu stavka 15 ti-so delavcev. Med delavci vlada silno razburjenje, ker jim vodstvo ni dovolilo praznovati obletnice kmetске oprostitve. Prišlo je do več rabuk. V delavnici za cevi za šrapnele je napadel neki delavec šefa delavnice gardnega stotnika pl. Stahla. Udaril ga je z železnim drogom dvakrat po glavi. Stahl je bil takoj mrtev. Nato je skočil napadalec med kolesje nekega električnega stroja, ki ga je popolnoma zdrobilo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državnozbornski odseki in klubi.

Dunaj, 6. marca. Odsek za državne nastavitve je imel danes sejo, v kateri se je razvila ostra debata zaradi nepravilnega izvajanja službene pragmatike. Poslanci so očitali vladi, da postopa ozkosrčno in se ozira samo na svoje fiskalično stališče, vsled česar se nezaodvoljnost med državnimi nastavitelji vedno večja. Izvoljen je bil subkomite, ki se sestane v torek in ima nalogo, zbrati gradivo.

Dunaj, 6. marca. Rusinski klub je imel snoch sejo, na kateri je ostro kritiziral dejstvo, da je bil načelnik rusinskega kluba dr. Levickij odlikovan samo s komturim križcem Leopoldovega reda, dočim je dobil načelnik poljskega kluba naslov »ekscelencja«. Klub bo poslal deputacijo k ministrskemu predsedniku, da protestira proti takemu omalovaževanju in zapostavljanju rusinskega naroda.

Nova vohunska afera.

Dunaj, 6. marca. Pred dunajskim kazenskim sodiščem stoji zaradi vohunstva bivši praporščak Ivan Reich, ki je obtožen vohunstva in zločina goljufije. Reich je sin nekega učitelja na Štajerskem. Kot praporščak je ponaredil leta 1907 neko dolžno pismo ter nato zbežal na Rusko. Leta 1908. je pisal nekemu bivšemu kolegu, da naj mu sporoči mobilizacijski načrt 34. pešpolka, češ, da dobi za to 10.000 rubljev. Ruske oblasti so ga leta 1908. izročile zaradi goljufije avstrijskim sodiščem. V Premyslu se je vršila proti njemu preiskava. V preiskovalnem zaporu se je poskušil ustreliti. Vojaški zdravnik ki so dognali, da je duševno bolan in čez 14 mesecev je bil izpuščen in superarbitriran. Prišel je v Ljubljano, kjer je vstopil v službo tvrde Kmet in Slivar ter tu poneveril 1020 kron. Pobegnil je preko Belgrada, Sofije in Varne v Odeso in od tam v Kijev, kjer je dobil službo pri ruski policiji. Bil je nastavljen kot nekaki nadziralci Avstrijcev, ki prihajajo v Kijev. Malu pa je bil policiji sumljiv in ga je dala ta aretirati. Reich pravi, da ga je nato policija prisilila z grožnjo, da bo več let zaprt, da je privolil postati ruski vohun. S 50 rublji je prišel na Dunaj. Julija 1912 se je vrnil v Kijev ter je dobil, ker ni prinesel nič materijala, strog ukor. Poslali so ga nato v Galicijo, kjer je bil dne 26. decembra 1912 aretiran. Po njegovi aretaciji je prišlo nanj pismo, v katerem se mu očita, da ne izpolnjuje svoje obljube. V predpreiskavi je Reich priznal, da je kriv goljufije, da pa ni bil nikdar ruski vohun. Sicer je napram ruskim oblastim privolil v vohunstvo, faktilno pa vohunstva ni nikdar izvrševal, narobe, hotel je celo avstrijske vojaške oblasti opozoriti na to, kar mu je bilo naročeno. Državni pravdnik naglašuje neverjetnost njegovih sago-

vora. Sodni psihatri izpovedo, da je duševno popolnoma zdrav, četudi degeneriran. Danes je izpovedal, da se ne čuti krivega vohunstva, pač pa goljufije. Braniteljev predlog, da se naj sodišče obrne na fakulteto zaradi mnenja o njegovem duševnem stanju, je bil zavrnjen.

Dunaj, 6. marca. Ivan Reich je bil spoznan krivega vohunstva in goljufije ter obsojen na 3 leta težke ječe.

Afera Šviha.

Praga, 6. marca. Vsi češki listi se bavijo z afero poslance Šviha. — »Narodni Listy« vztrajajo pri svojih trditvah ter poročajo, da potrjuje zapiske urednika Anyža tudi njegova sestra, kateri je to Anyž pripovedoval spomladi 1911. List trdi, da je bil Šviha tudi v zvezi z brnsko policijo ter da je deloval proti izvolitvi nekega narodno - socialnega kandidata. »Bohemija« pravi, da je Šviha izdal tajne vladne predloge glede češko - nemške sprave dunajskim časopisom. »Venkov« zahteva, da se stavijo vse češke stranke politično sodišče, ki naj celo afero preišče.

Dunaj, 6. marca. Predsednik dr. Sylvester je bil danes pri notranjem ministru Heinoldu ter ga vprašal, ali je pripravljen, podati pojasnila v aferi poslance Šviha. Notranji minister je odgovoril, da za enkrat ne more podati nobenega pojasnila, odgovoril pa bo pismeno na tozadevne interlacije.

Prestolonaslednik.

Trst, 6. marca. Avstrijska eskadra je danes odplula. V Trst je dospela jahta »Lacroma«. Avstrijski prestolonaslednik je dospel danes v Miramar.

Pod plazom.

Meran, 6. marca. Iz plaza so izkopali doslej trupli nadporočnika Löscherja in poročnika Güntherja; 14 vojakov je še zasutih.

Hrvaški sabor.

Zagreb, 6. marca. V večerajšnji seji hrvaškega sabora so bile predložene adrese vseh strank. Adresa koalicije je znana. Frankovci označujejo v svoji adresi nagodbo z ogrsko kot škodljivo ter zahtevajo trializem, ki da more edini obvarovati monarhijo srbske nevarnosti. Enako starčevici. Radić je podal posebno addresso v imenu kmečke stranke, ki pa jo je predsednik odklonil, ker ni imela dosti podpisov.

Zagreb, 6. marca. Ban je odpravil policijske komisarijate v Varaždinu, Bakru, Sisku, Petrinji in Požegi.

Italijanski državni zbor.

Rim, 6. marca. V italijanskem državnem zboru je označil ministrski predsednik Giolitti stališče vlade v vprašanju zasedanja Libije. Glede Libije same je izjavil, da mora Italija delovati na to, da prizna libijsko prebivalstvo, da hoče Italija deželi najboljše. Zbornica je sklenila s 361 glasovi proti 83 glasovom, da prične s specijalno debato. Proti so glasovali socialisti, republikanci, en krščanski socijalec in 3 radikalc.

Pomotna mobilizacija.

Pariz, 6. marca. V Montbéliardu je bila vsled nekega pogrška na pošti izvršena mobilizacija.

Homerule.

London, 6. marca. Podobno, kakor leta 1910. kralj Edvard, se brani sedaj kralj Juri privoliti v načrt liberalne vlade glede homerule. Kralj se boji vstaje v Ulstru in je odločen, da predloge ne sankcionira, če bi sklenili preko zbornice lordov. Baj je kralj izjavil Asquithu, da bo celo odpustil ves kabinet in poklical na krmi drugega ministrskega predsednika, ki bo imel nalogo razpustiti parlament in razpisati nove volitve. Liberalna večina pa upa, da si bo krona v zadnjem trenutku premislila izzva-ti volilni boj, katerega temelj ne bo irski zakon, marveč pravica kralja in pravica parlamenta.

Brazilija.

New York, 6. marca. Kakor poročajo iz Brazilije, se širi tam revolucionarno gibanje. Vojni minister je odredil mobilizacijo armade in morarice.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Valona, 6. marca. Predsednik provizorične vlade v Epiru Zografos je poslal albanskega veljaka Mehmed Ali pašo iz Delvina v Valono, da se pogaja zaradi garancij za ustanovitve grških šol v severnem Epiru in zaradi sprejema Orkov v albansko orožništvo. Če albanska vlada te predloge sprejme, je pripravljena provizorična epiška vlada podvreči se sklepom veleposlaniške reunije.

London, 6. marca. Iz Aten poročajo, da so se izrekli vsi okraj okrog Elbasana in mohamedanski vasi v Soathiji proti krščanskemu vladarju.

Dan na dan se vrše krvavi spopadi. Zveze med Dračom. Valono in Elbasanom so pretrgane.

London, 6. marca. »Times« poročajo, da se revolucionarno gibanje v Epiru vedno bolj širi. V Premeti je prebivalstvo preteplelo uradnike, ki so bili proti avtonomiji Epira. List pravi, da je posredovanje veleisl neizogibno.

Atene, 6. marca. V grški zbornici je opozicija hudo napadla vlado zaradi popustljivosti v epiškem vprašanju. Venizelos je odgovoril, da ni preostalo drugega, kakor ukloniti se zahtevam veleisl.

Srbija in Avstrija.

Dunaj, 6. marca. Ozirajoč se na neko pariško vest, poročajo listi, da so srbski carinski uradi zahtevali od predmetov za avstrijsko poslaništvo v Belgradu carino, kar je proti mednarodnemu pravu. Zato je odvzela baje tudi Avstrija carinsko svobodo srbskemu poslaništvu na Dunaju.

Srbska skupščina.

Belgrad, 6. marca. Razpravlja se proračunski provizorij za marec 1914. Vsi mladoradikalni poslanci zapuste demonstrativno dvorano, enako tudi nacionalisti. Naprednjaki izjavijo, da bodo glasovali proti predlogi. Skupščina je nato sprejela proračunski provizorij z 82 glasovi proti 7 glasovom v prvem branju, nakar se prične specijalna debata o invalidnem zakonu, katere se je udeležila tudi opozicija.

Turčija.

Kelmoraj, 6. marca. »Kölnische Zeitung« poroča iz Petrograda, da računajo tam v najkrajšem času z novimi zapetljaji na Balkanu. Ruska diplomacija je prepričana, da obstojajo med Bolgarsko in Turčijo ustmene pogodbe, ki segajo mnogo delj, kakor pismene.

Darila.

(Konec.)

III. Zbirke časopisov.

»Slovenski Narod«, tu 267 K 70 vinarjev.

IV. Prispevki za obrambni sklad.

Zenska podružnica v Hrastniku 200 K; F. Berlec, Kandija 5 K; Šmar-sko - rogaško učiteljsko društvo 50 kron; Fr. Papst, Gorica 5 K; M. Lj. Novak, Gradec 8 K; dr. Gabrijel Hočvar, Bled 50 K; R. Š. za kamen koroskih učiteljev 60 K; kamen jugoslovskega dijaštva 3 K + 4 K 15 vin. + 7 K 16 v + 5 K + 16 K 94 v = 36 K 25 v; kamen Fran Gorjupa v Kanalu 200 K; učiteljsko društvo za gornjo grajski okraj 40 K; trvdka Fran Kollmann, tu 200 K; posojilnica v Mariboru 200 K; dr. St. Ternovec, Trst 200 K; kr. prof. v p. Anton Hr-žić na Lunovcu pri Ormožu 5. obrok 20 K; Albina Višnikar, tu 200 K; skupaj 1474 K 25 v.

V. Razni prispevki.

Neimenovan bivši član slov. beljaškega omizja 1 K; dr. A. Švigelj, Ljubljana, iz kaz. poravnave T. B. 5 kron; L. Volarič, Robič 1 K; Rud. Segula, Hrastnik, nabral na godovanju nadučitelja Gnusa 13 K 33; Malči Ogrizek in Cika Konšek Trojane, nabrali v gostilni Konšek 15 K 80 v; Minka Zupančič, Višnja gora, nabrala na pustni veselici pri Kamenčanu 6 kron 14 v; Vida Ogorelec, Skofljica, ob zaključku pipčarskega kluba 7 K 32 v; Postojnčani povodom Pegoudovega poleta v Trstu 7 K; županstvo na Žagi 20 K; notar Ploj, kavarar Kvas, not. kandidat Ušlaker v Črnomlju, mesto vstopnine na ples po 2 K, skupaj 6 K; Jos. Klemenčič, Galicija 4 K; F. Čebul, Globasnica 3 krone; ob priliki godovanja načelnika gasilnega društva v Trbovljah, Ivan Kramarja 16 K; neimenovan žen-in na svoj poročni dan 10 K; ob poroki J. Masnec in C. Habetove v Ljubljani 10 K; Al. Hudovernik, tu, nabral narodnega davka 81 K; Ana Letnar, Ljubljana, daruje od »Učiteljskega društva kamniškega okraja« za nagrobni spomenik L. Letnarju nabrani denar 70 K; D. S., tu, namesto venca svojem umrlemu svaku F. Višnikarju 10 K; Iv. Pinaut, tu, ob poroki z gđ. J. Rozmanovo 20 K; Fr. Zacherl, Ljutomer nabral na gostilji J. Terstenjaka in A. Brunčič 2 kroni 50 v; A. Hren, Muta, nabral 13 kron 88 v; prva češka zavarovalnica v Trstu, zavarovalnino po M. Jonke iz Bovca 492 K 12 v; Cika Konšek, Trojane, nabrala od 3 Sokolov 4 K; Iv. Jagodic, Kranj, od bivšega slov. bralnega društva 305 K 92 v; neime-novan, Laški trg 120 K; Vida Picek, Ribnica, dar Julije Sutej 10 K; Josip Zener, Rajhenburg, mesto venca na krsto T. Kacjanu 10 K; J. Koder, tu 15 K 02 v; M. Hočvar, Struge, na svatbi K. Ferkolja 6 K; Ivanka Dolenc, Trst ob poroki Kriste Dolenc in J. Jakopiča 10 K; E. Kastelic, Kan-dila, ob priliki svoje poroke 20 K;

M. Gabršček, Kobarid, na svatbi J. Gruntarja 14 K; na svatbi mladega Špana v Naklem se je nabralo 20 K 23 v; J. Orel, Prvačina, nabral na ženitnini H. Zorn 13 K 20 v; Anica Hrastnik, Raka, nabrala na svatbi V. Bona 8 K; Rud. Sark, tu ob poroki z M. Jevnikarjevo 1 K 35 v; Fran Papst, Gorica, pošila »ne za konfete« pustu — ampak Ciril Metodovi druž-bi 6 K.

II. izkaz letnih prispevkov za 1914 dij. podp. društvu »Domovini«.

gg. Pavlin, c. kr. stavb. nadsvet., dr. Ivan Tavčar, župan, Ivan Knez, vele-tržec po 20 K; Perušek, c. kr. prof. v p. Terezija Verovščina, mag. urad. soproga po 12 K; Hubad, dv. svetnik, Jeraj, prof., Kalmus, tovarnar star., Josip Turk, poslanec, Jaroslav Kal-mus, tovarnar po 10 K; Januš, nadin-ženir, Pečanka, ravnatelj kred. ban-ke po 6 K; Ig. Stembov, mag. stavb. nadk., Trstenjak, uradnik mestne hran., Sešek, mag. ravnatelj, Vondič-na, mag. ravnatelj, R. Sušnik, lekar-nar po 5 K; Franke, ces. svet., Bi-berjeva, Santruček, obrt. nadzornik, Podgornik, poštni uradnik, Wester, profesor, Tavčar, profesor, Levec, c. kr. dež. šol. nadz., prof. Novak, prof. Pippenbacher, prof. Jeršinec, Šusteršič, uradnik mestne hran., prof. Borštnar, Schwara, trgovec, Škerjanc, župnik, Ravnar, poštni uradnik, Zemljčič, nadoficijal, Platnar, prokurist, Čiuha Al., ravnatelj, Duffe, mag. svetnik, Terček, posest-nik, Prelovšek, mag. svetnik, Lah, mag. svetnik, Tykač, ravnatelj kred. banke, Šmucčeva, posestnica, dr. Ko-run, prof., Dimnik, šolski vodja, Kavčnik, sod. nadsv. po 4 K; Jako-pič Josip, trg., Verbojsava, soproga faktorja po 3 K; Trtnik Vil., uradnik mestne hran., dr. Ilešič, prof., Kuralt, uradnik mestne hran. po 2 K; Zupan-čičeva, šolskega svet. vdova po 1 K.

Dohodki in stroški »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca februarja 1914. sledeči promet:

I. Projemki:

a) Redni prejemi:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	1249 K 30 v
2.) Prispevki podružnic i. s.	
a) Kranjska 1569 K 25 v	
b) Stajerska 1051 „ 62 „	
c) Koroška „ „ 79 „	
d) Primorska 1043 „ 79 „	
e) Niž. Avstr. „ „	
Skupaj	3664 K 66 v
3.) Razni prispevki	4932 K 95 v
Skupaj	9837 K 91 v
b) Izredni prejemi:	
4. Prispevki za obramb. sklad.	1474 K 25 v
Skupaj	11312 K 16 v

II. Izdatki

a) Redni izdatki:	
1.) plače, remune-racije učiteljskemu osebju, razni račun. itd.	19028 K 82 v
b) Izredni izdatki:	
2.) naložitev na glavnico, ozi. obrambni sklad	1474 K 25 v
Skupaj	20503 K 07 v
torej primanjilja	9190 K 91 v

Opomba: Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

V Ljubljani, dne 1. marca 1914.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. marca: Josip Segina, hlapec, 25 let, Sv. Martina cesta 16.

Dne 5. marca: Ludovik Ševar, poštar v pokojiu in posestnik, 51 let, Komenskega ulica 4. — Emil Cankar, knjigotrški praktikant, 17 let, Galjeveca 5.

V deželni bolnici:

Dne 4. marca: Franc Zafar, trgovski vajenec, 17 let. — Simon Korkal, čipkar, 17 let. — Simon Korkal, čipkar, 17 let. — Simon Korkal, čipkar, 17 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ali veliko sedite? Sedežne poloke iz nalaže v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevelično svetlikanje hlač in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Pozor trpni na hemoroidah! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 1. (3578)

Vsakom brivcu pošljem zastoni pa nefrankovano — po naročilu tvor-nice za lysoform, dva ali štiri eleganta, pozlačena desinfekcijska aparata in zraven spadajoče table. Samo poštino (70 vin.) plača prejemnik. Kemik, Hubmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4.

Samo za one kadilce cigaret, ki glede na svoje zdravje radi vsak dan 1 do 2 vinarja več izdajo:

„Modiano Club Specialite.“

Najdražje pa tudi najboljše.

Na zdravniško priporočilo so tako stročnice antitoksične kakor tudi listi nepotiskani, na vsakem posameznem je pa iz vodnega tiska razvidna varnostna znamka in ime izdelovalca.

Dobro je

se od časa do časa spominjati, da je od vsega, kar človek započne, da si ohrani zdravo telo, skoro najvažnejše negovanje zob. Malokdo sluti, da poskodovani zobje ne škodujejo samo splošni telesni dobrobiti, nego tudi, kakor so presenetljivo dokazale novejši preizkušnje, pogosto lahko tvorijo izhodišče mnogoterim boleznim, katerih vzrok je večkrat nerazrešljiv. Za pravilno negovanje zob moremo smatrati samo tedaj, ako zobe razdirajoče povzročevalce gnitja, ki se vsak dan na novo tvorijo, tudi vsak dan uničimo. To se da doseči samo z vsakdanjo rabo antiseptičnega negovalca za zobe.

Učinek Odola je prav poseben. Med tem ko druga čistila za usta in zobe, kolikor sploh pridejo v poštev, učinkujejo samo malo sekund med čiščenjem ust, vpliva Odol še cele ure po snaženju zob. Ta posebne vrste trajni učinek je najbrž izvajat od tod, da se Odol pri izplakovanju ust v zobe in ustne sleznice vsesa, jih takorekoč impregnira in tako zapusti nekako antiseptično zalogo, ki še cele ure deluje proti zobe uničujočim povzročevalcem gnitja in pisanja.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 6. marca 1914.

Naložbeni papirji.	Demar.	Blagovni
4% majeva renta	82 90	83 10
4 2/3% srebrna renta	86 90	87 10
4% avstr. krona renta	83 50	83 70
4% ogr. krona renta	82 45	83 65
4% kranjsko dež. posojilo	—	89 —
4% k. o. češke dež. banke	88 25	89 25

Srečke.	437 —	447 —
Srečke iz l. 1860 1/2	670 —	680 —
„ 1864	292 —	302 —
„ tiske	281 —	291 —
„ zemeljske l. izdaje	242 50	252 50
„ II.	227 —	235 —
„ ogrske hipotečne	469 —	479 —
„ dun. komunalne	474 —	484 —
„ avstr. kreditne	60 —	65 —
„ ljubljanske	52 —	56 —
„ avstr. rdeč. križa	32 —	36 —
„ ogr.	27 —	31 —
„ bazilika	225 50	228 50
„ turške	—	—

Delnice.	406 —	407 —
Ljubljanske kreditne banke	637 —	638 —
Avstr. kreditnega zavoda	536 —	537 —
Dunajske bančne družbe	103 —	104 —
Državne železnice	714 —	715 —
Alpine-Montan	840 —	841 —
Češke sladkorne družbe	316 50	318 —
Živnostenske banke	280 75	281 75

Valute.	11 38	11 42
Cekini	117 65	117 85
Marki	95 20	95 40
Franki	94 95	95 15
Libri	253 25	254 25

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 6. marca 1914.

Termin.	za 50 kg	12 42
Pšenica za apr. 1914	—	12 36
Pšenica za maj 1914	—	11 16
Pšenica za oktober 1914	—	9 32
Rž za apr. 1914	—	9 64
Rž za oktober 1914	—	7 71
Oves za apr. 1914	—	7 73
Oves za oktober 1914	—	6 76
Koruzza za maj 1914	—	6 90
Koruzza za julij 1914	—	—

Sestra Hildegarda Rohrmann

v uršulinskem samostanu na Dunaju (Währing)

se iskreno zahvaljuje, ker je bila pri uporabi

tinkture za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

rešena težke želodčne bolezni.

Steklenica 20 vin.

Meteorološko poročilo.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
5. 2. pop.	731.5	8.0	sr. jz. zah.	oblačno
9. zv.	730.9	4.5	sl. jz. zah.	pol. oblak.
6. 7. zj.	728.0	2.8	sl. sv. zah.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura 3.5° norm. 1.9° Padavina v 24 urah mm 0.0.

1 brek

2 omnibusa

se ceno prodajo. — Naslov pove upravn. »Slov. Narod«. 886

Ali je dobili točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

mešči esla belesti?

Velezavir opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripisano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za pošlino v zaprjem dvojnem listu brez tatiska dr. med.

L. Seemann, Sommerfeld 83, (Fl.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvane ojačila itd.), mi bodo po prečitjanju mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov. 4563

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Tužnim srcem in globoko žalostjo javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani soprog, sin, oče, stari oče, brat in stric, gospod

LJUDEVIT ŠEVAR

c. kr. poštar v p., posestnik št. na Rakeku

danes v četrtek, dne 5. marca 1914, ob 8 uri zvečer, v Ljubljani, Komenškega ulica 4. po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere v 51 letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal. Truplo predragerega ranjkega se boče v nedeljo iz mrtvašnice Sv. Kristofa v Ljubljani prepeljalo na Rakek.

Zemeljski ostanki predragerega pokojnika se bodo blagoslovili v hiši žalosti št. 121 na Rakeku ter položili v rodinski grob, v nedeljo 8. marca ob 1/2 4 uri popoldne k večnemu počitku.

Ljubljana-Rakek, dne 6. marca 1914.

Terezija Ševar roj. Lavrič, soproga, Ana Ševar roj. Festein, mati, Anica Ševar roj. Ševar, hčerka, Milko, Rihard, Avgust, Franc Ševar, bratje, Franc Ševar, žel. postajenačelnik, zet, Milko, Zdenka, Milena, Anica, Rado, Božica, vnuki. Vsi nečaki in nečakinje.

Dr. Viktor Kac, zobozdravnik in Ana roj. Bonardi kot starši, Anica, Rudi, Leo in Bernardina kot bratje oziroma sestre naznanjajo s tem v svojem in v imenu vseh sorodnikov pretresljivo vest, da je Vsemogočni danes ob pol 7. uri zjutraj k sebi poklical iskreno ljubljene sina, oziroma brata

VIKTORJA KAC

stud. gymn.

po kratki, mučni bolezni in po sprejemu svetih zakramentov za umirajoče v nežni starosti 11. let.

Telesni ostanki našega dragega ljubljence se bodo v soboto, dne 7. marca 1914 ob 4. uri popoldne pri hiši žalosti, Tegetthoffova ulica št. 22. slovesno blagoslovili ter na mestnem pokopališču začasno položili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se boče služila v ponedeljek, dne 9. marca 1914 ob 9. uri v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 5. marca 1914.

Jaz vem

in Vi morate tudi vedeti, da je v Vaši hiši zanesljivo razkužilo neutrpljivo. Bolezni, ranitve se pripete večkrat. Za razkuževanje ob bolniški postelji, za antiseptične obveze ran, oteklin, za irigacijo in ubranitev nalezjenja, za stalno rabo pri vsaki vrsti razkuževanja in odstranjenju slabega duha je najboljši znanstveno mnogokrat preizkušeni in po vsem svetu znani, za najboljše razkužilo sedanjosti pripoznan

LYSOFORM

Ker učinkuje hitro in zanesljivo, ker ga vsakdo brez nevarnosti lahko rabi in prijetno aromatično diši, kože ne draži in stane prav malo, ga priporočajo skoraj vsi zdravniki in pri vsaki hiši radi rabijo. V originalnih steklenicah (zelenih) z navodilom vred se po 80 vinarjev steklenica s 100 grami dobiva povsod.

Pazite, da Lysiform zopni duh in pot hitro odstrani!

Za desinfekcijo ust se izdeluje Lysiform s poprovo meto (steklenica po K 1 60).

Poučno, od odličnega zdravnika spisano bapure o »Zdravju in desinfekciji« Vam pošlje zastoj kemik Hubmann, referent »Lysiformwerke« na Dunaju XX, Petraschgasse 4.

Kupujte Lysiform samo v originalnih steklenicah s navodilom. Svarimo pred ničvrednimi ponaredbami.

Od danes naprej vedno sveže

pivo

1/2 litra vrček po 20 vin, steklenica 1/2 litra čez ulico ravno tako 20 vin. priporoča 837

Anton Maver

hotel „Vega“, Spod. Siška 26

kocke za govejo juho

so kocke poznavatelja. Izdeluje jih edino le

Liebig

družba največja izdelovalateljica mesnih izvlečkov na svetu, in dajejo po svoji sestavi iz najboljšega mesnega izvlečka pravo govejo juho.

Nič ne pomaga!

Vse vpitje je glas vpiločnega v puščavi. Ker prave angleške

gramofone in originalne gramofonske plošče

dobite iz prve roke

edino v moji trgovini.

Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci pojo vsaki dan v moji prodajalni

Sodna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.

Poslušanje popolnoma brezplačno.

A. Rasberger, Ljubljana.

Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limited. London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Compny Berlin.

Velike godbene automate vedno v zalogi.

NOVOST! Samograjajoči klavir z navijanjem na pero. NOVOST! 3513

Lastna delavnica za popravila. Ceniki franco;

NOVI

Berson

gumijev podpetnik

je zaradi mnogih prednosti občudovati.

Prednosti: hoja je prijetna, graciozna, brez šuma, varujejo se lastni živi in živi okolice. Prihrani se mnogo denarja na čev. računih, ker je novi Berson gum. podpetnik stanov. od usnja in čevlji ohran. okoli in eleg.

Št. 4421.

903

Razpis ustanov za invalide.

Pri mestni občini ljubljanski je oddati šest mest kranjskega invalidskega zaklada, vsako po 63 K na leto.

Pravico do teh ustanovnih mest imajo Kranjci, ki so v času od 1. jan. 1848. l. dalje postali v vojaški službi za zaslužek nesposobni, in sicer možje od narednika ali stražmeštra navzdol, naj so služili pri kateremkoli orožju avstrijske vojske.

Prošnji je priložiti:

1.) rojstni list,

2.) potrdilo, da je nezmožnost za zaslužek nastala v času od 1. jan.

1849 dalje vlad vojaške službe, 3.) spričevalo dobrega vedenja tako med časom vojaške službe, kakor tudi v invalidskem stanu,

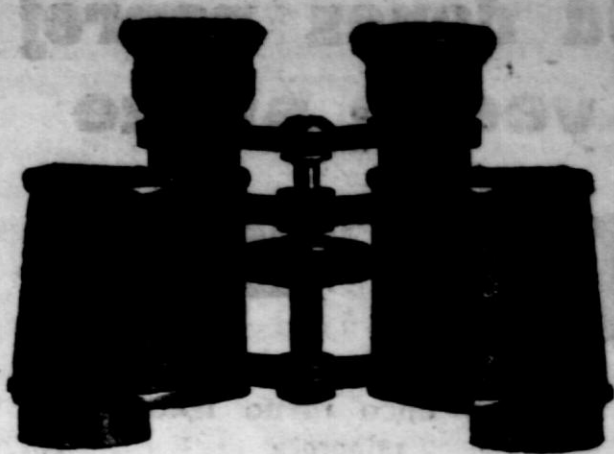
4.) dokaz lastne nepremožnosti, kakor tudi nepremožnosti onih oseb, ki so do podpiranja prosilca morebiti pravno dolžne.

Tudi je v prošnji izrečno navesti, ali živi prosilec že kako drugo invalidsko ustanovo, oziroma patentno državno invalidščino in v kateri višini. Na prošnjo, ki ne hode natanke odgovarjale vsem tem pogojem, se sploh ne bo oziralo.

Prošnje je vlagati do vištetega 10. aprila 1914 pri mestnem magistratu ljubljanskem, oziroma pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 2 marca 1914.

Priloga se kot strokovnjak
Zahtevajte K. JURMAN — cenik. —
optik - specialist, optični zaved z električnim obratom.
 Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno
 očala in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in bližino,
 važno za dalekovidne.

Mlad mornarski podčastnik

želi radi nabiranja umetniških razglednic
 korespondirati z 18—20 let staro go-
 spodično, ki ima isto veselje.

Dopisi na: Romeo & Julija S. M.
 Tb „54 T“, Pulj I. — Fisella. 889

Sprejme se takoj dobro izurjen čevljarski pomočnik.

Plača na kom.

Stefan Rančan, čevljar, Štija.

Proda se ali pa da v najem

žaga na turbino in mlin

827
 poleg malega posestva (1/4 grunta) pol
 ure oddaljen od državne ceste ter bo-
 doče postaje Domžale-Blagovica

Natančnejše podatke daje „Poso-
 jilnica in hranilnica v Moravčah.“

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
 potrebščine ima v zalogi 2387

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
 v Ljubljani, Selenburgova ulica 5.
 Temnica na razpolago. Zunanja naročila
 z obratno pošto. — Zahtevajte cenike.

16⁵⁰

12⁵⁰

Kvalitativno najfinejšo in nogam najbolj priljubljeno obutev za dame in gospode.

Šravske ruske galoše omarke i. t. d. priložila

Anglo zaloga čevljev Anton Novak, Ljubljana, Selenburgova ul. 7.

V soboto, dne 7. marca.

V soboto, dne 7. marca.

Restavracija na glavnem kolodvoru

(Jos. Schrey).

Veliki enkratni in zadnji varietetni večer: V ženskem raju.

Gdč. Irma Blume, nemško-angleška subretka, gdč. Erika Walden, nemško-italijanska pevka, gdč. Mand
 Solven, kabaretistinja, g. Amalie Unger, koncertni mojster, g. Edvard Völkel, znani humorist.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstopnina 1 K.

**Danes kakor vsak dan
 je nastavljeno slovito
 originalno monakovsko
 SALVATORSKO PIVO.**

K obliki udeležbi vabi

Salvator

Ustanovili.

1651

Josip Schrey
 restavracija na
 glavnem kolodvoru

Sprejme se spretna prodajalka

za špecerijo z daljšo prakso.
 Ponudbe na uravnavanju »Slov.
 Naroda« pod „Spretna prod-
 jalka/870“.

Učensko službo

vsakega obrta v mestu ali na deželi,
 iščem za mojega varovanca, 15 let
 starega, krepko zračenega in zdravega
 dečka. 912

Cenjene ponudbe z dopisnico na
 Franc Jonke v Ljubljani, Gradišče št. 3.

Išče se

kolar (mojster)

kateri bi bil pripravljen prevzeti ko-
 larsko delavnico v sredini mesta
 Sarajevo (Bosna) z vso kolarsko oskrbo
 lesa in vsem kolarskim orodjem. Poleg
 tega 3 novi kolarski stroji z električ-
 nim obratom. Delavnica je na naj-
 boljšem glasu v Sarajevu in Bosni.

Točna pojasnila daje gg. intere-
 sentom sedanji posestnik delavnice:
 Martin Pastuhovič, kovaški mojster in
 hišni posestnik. Podtekija ulica št. 15.
 Sarajevo, Bosna. 890

Original plošče „Gramofon“ proje K 4—, sedaj K 3—
 Original plošče „Zonophon“ proje K 250, sedaj K 2—
 Tvorniška zaloga avtomatov
 gramofonov in plošč

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg 9.

Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva
 Favorite, Columbia, Jumbo, Eden, Zono-
 phon, Avstr. gram. dr. „Angel“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev
 in pevke: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth,
 Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd.
 Vsa popravila izvršujem v svoji lastni de-
 lavnici točno in solidno. — Pri večjem od-
 jemu popust. Ceniki brezplačno.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Za pomladno in poletno sezono
 priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastonj in franko

!! Umetniške razglednice !!
 Priznane vedno novosti.
.. Plošinski papir ..
 v največji izbiri priprave
 Marija Tičar, trgovina papirja itd.
 Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
 Ne določite se pečijo na izbire. 4063

Avstr. amerikan.
 = zaloga čevljev =
 Prešernova ul. 52.

12⁵⁰

16⁵⁰

Naši čevlji po kakovosti,
 :: priljubljenosti in eleganci ::
 prehajajo vsako konkurenco.